

چکیده

یکی از مهمترین دغدغه های برنامه ریزان و مدیران شهری، نحوه توزیع و تخصیص منابع و خدمات شهری به صورت عادلانه در سطح مناطق مختلف شهر برحسب نیازهای جامعه شهری می باشد. توزیع بهینه خدمات، ارتباط مستقیمی با برنامه ریزی کاربری اراضی دارد. بنابراین منابع باید به گونه ای تخصیص داده شود که بتوان بیشترین خدمات را از طریق منابع موجود عرضه کرد. شناخت تفاوت های موجود بین مناطق مختلف در سطح شهر از نظر میزان برخورداری آنها از شاخص های گوناگون، به منظور آگاهی از سطوح توسعه و یا محرومیت، کاهش نابرابری های منطقه ای و تنظیم برنامه های متناسب با شرایط و امکانات هر منطقه، ضرورتی اجتناب ناپذیر است. در این پژوهش به رتبه بندی و تعیین درجه توسعه یافتگی منطقه ۵ شهر رشت بر اساس ۳۶ شاخص در گروه های آموزشی، بهداشتی درمانی، فرهنگی اجتماعی، اقتصادی تجاری و تاسیسات شهری پرداخته شده است. با توجه به اینکه امکانات و خدمات بیشتر در مرکز شهر رشت تمرکز یافته اند از اینرو نابرابری در مناطق پنج گانه با اختلاف زیاد مشاهده می گردد. بر اساس نتایج حاصل از محاسبات توسعه یافتگی منطقه پنج با ۵.۹۴ محرومترین منطقه از نظر توسعه یافتگی در بین مناطق پنجگانه شهر رشت به شمار می روند. با توجه به اینکه تشکیل مناطق پنجگانه از سه منطقه به منطقه توسط شهرداری رشت دارای عمر کوتاهی است. به نظر می رسد منطقه پنج به دلیل دور بودن از مرکز شهر امکانات کمتری را دریافت نموده است. شاخص فرهنگی اجتماعی با ضریب اختلاف ۰/۴۳۲ بیشترین نابرابری را در بین سایر شاخص ها داشته و روبه افزایش است.

واژگان کلیدی: مناطق شهری، توسعه یافتگی، خدمات، شهر رشت